

СТИВЪН КИНГ

УВОД

Превод от английски: Весела Прошкова, 2016

chitanka.info

Подготвил съм ти разни нещица, Верни читателю — ето ги, подредени под лунната светлина. Момент! Преди да разгледаш изработените собственоръчно от мен съкровища, изложени за продан, нека си поговорим за тях, става ли? Няма да ти губя времето. Ела, седни до мен. Хайде де, приближи се, аз не хапя.

Само дето... с теб сме стари познайници и май си наясно, че това не е съвсем вярно.

Нали?

1.

Ще се изненадаш (поне така мисля) колко много хора ме питат защо продължавам да пиша разкази. Обяснението е съвсем простичко: приятно ми е и дори съм щастлив, когато съчинявам разкази, понеже по душа съм шоумен. Не съм добър китарист и не мога да танцувам степ, но умея да пиша. Така и правя.

Да, писането ми е в кръвта, а най-много ми допадат по-дългите истории, защото авторът и читателят се потапят в тях и художествената измислица се превръща в почти реален свят. Ако дългата книга се окаже добра, тогава връзката между писателя и читателя не е като мимолетна любовна връзка — тогава те са обвързани като с брак. Всеки път, когато читатели ми пишат как, като са стигнали до края на „Сблъсък“ или на „22 ноември 1963“, не им се е искало книгата да свършва, чувствам, че съм постигнал успех.

Обаче по-кратката и по-интензивна литературна форма също има плюсове — действа вдъхновяващо, понякога дори шокира като валс с непознат, когото никога повече няма да видиш, като целувка в мрака или като красив антикварен предмет, изложен върху евтино одеяло на тротоара. Всъщност, когато сборникът с разказите ми е готов, неизменно се чувствам като амбулантен търговец, който продава само посред нощ. Подреждам асортимента и подканвам читателя — това си ти — да се приближи и да си избере нещо. Винаги добавям задължителното предупреждение: внимавай, драги мой, защото някои от тези стоки са опасни — онези, в които са скрити страшни сънища, онези, за които непрекъснато мислиш, когато не можеш да заспиш и се питаш защо вратата на дрешника е откряната, макар да си сигурен, че си я затворил.

Ще си изкривя душата, ако кажа, че ми се нрави строгата дисциплина, налагана от по-кратките литературни форми. Писането на разкази изисква почти акробатични умения, свързани с уморителни тренировки. Някои преподаватели твърдят, че произведения, които се четат леко, са плод на тежка работа от страна на писателя, и това е самата истина. Възможно е издънките на автора да останат незабелязани в романа, но в разказа веднага лъсват, набиват се на очи. Строгата дисциплина е задължителна, за да попречи на писателя да поеме по съблазнителни странични пътеки, и го държи в правия път.

Най-често установявам ограничеността на таланта си, когато съчинявам кратка проза. Случвало ми се е да се боря с усещането за непълноценност и с животинския страх, че не ще преодолее пропастта между идеята и осъществяването ѝ. Казано по-простичко — че крайният продукт, завършеното произведение, никога няма да е на нивото на великолепната идея, изплувала от подсъзнанието ми заедно с вълнуващата мисъл: „Гениално! Незабавно трябва да напиша този разказ!“

Понякога резултатът е добър, а от време на време — дори по-добър от първоначалния замисъл. Щастлив съм, когато се случи. Всъщност най-трудното е да се захванеш за работа; убеден съм, че тъкмо поради тази причина мнозина потенциални писатели с великолепни идеи така и не хващат писалката, нито сядат пред компютъра. Твърде често захващането за работа е като да се опитваш да запалиш кола в студен зимен ден. Отначало двигателят само недоволно ръмжи. Обаче ако упорстваш (и ако акумулаторът не се изтощи), накрая моторът се включва... дави се... и накрая набира обороти.

Някои разкази в настоящия сборник са плод на внезапно вдъхновение (сред тях е „Летен гръм“) и бях принуден да ги напиша веднага, дори когато това означаваше да прекъсна работата си върху някой роман. Други, например „Миля 81“, цели десетилетия търпеливо чакаха своя ред. От друга страна, пълното съсредоточаване, необходимо за написването на добър разказ, е абсолютно задължително. Съчиняването на романи малко напомня играта на бейзбол, при която мачът продължава дори до двайсетия ининг, ако се

наложи. Писането на разкази е като да играеш футбол или баскетбол — времето ти е ограничено и се състезаваш с друг отбор.

При съчиняването на художествени литературни произведения — дълги или кратки — кривата на обучението е безкрайна. Според декларацията, която ежегодно подавам в данъчната служба, аз съм професионален писател, но по отношение на писането още съм аматьор, още се уча. Всички се учим. Всеки ден, посветен на творческа работа, означава придобиване на знания и битка за създаване на нещо ново. Претрупването е забранено. Невъзможно е да увеличиш таланта, който ти е даден по рождение, възможно е обаче да му попречиш да се смали. Така мисля.

И последно: писането още ми прави удоволствие!

3.

И тъй, ето ги моите стоки, Верни читателю. Тази нощ предлагам по малко от всичко — чудовище, което изглежда като автомобил (препратка от „Кристин“), човек, който може да те убие, като ти напише некролог, електронен четец за книги, проникващ в паралелни светове, и нещо, свързано с любимата ми тема — гибелта на човечеството.^[1] Предпочитам да започна продажбата, когато другите търговци отдавна са се прибрали по домовете си: улиците вече пустеят и равнодушната луна плавно се носи над каньоните на града. Тъкмо тогава разстилам на тротоара одеялото и подреждам моите стоки.

Е, стига приказки. Може би ще си купиш нещо, а? Изложените нещица са изработени саморъчно от мен и макар да обичам всички, на драго сърце ще ти ги продам, защото ги сътворих специално за теб. Разглеждай ги колкото искаш, но имай едно на ум и внимавай.

Най-хубавите са зъбати.

6 август 2014

[1] Точно тези разкази ще бъдат публикувани във втория том на сборника. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.